

Povídání ateistovo a malování Mgr. Plivníkovo věci křesťanských se týkající. Část 30.

=====

Někteří světci svým zbožným zápalem pro víru a hlavně nějakou ideu dokázali strhnout na svou stranu následovníky a přívržence. Dnešní tzv. politici už jenom spoléhají na účast v televizní talk-show Václava Moravce, kde planě žvaní omleté fráze, a nejsou schopni „vyskočit na kašnu“ a získat kolemjdoucí – přičemž se diví, že jejich vznešené bláboly je s bídou udržují nad hranicí volitelnosti, neboť „není koho volit“.

Svatý František z Assisi do žádné televizní žvanírny nechodil. Klidně ale šel do trvalého ideologického sporu s tehdejšími církevními autoritami, protože jeho hlásání absolutní chudoby, odříkání, askeze a poslušnosti se tvrdě střetávalo s praktikami rozrůstající se církevní hierarchie. A přesto, ač je to do jisté míry záhadou, se mu podařilo nakonec pro své učení získat souhlas papežů. Zřejmě zde nakonec zasáhly mocnosti vyšší než pozemské. O Františkovi jsme už ale psali v 11. pokračování těchto povídaní. Že se jednalo o snad nejpobulárnějšího světce středověku, jehož sláva dodnes nevyhasla, už také řeč byla – nicméně si ho obrázkem Mgr. Plivníka připomeňme.

Co je už méně známé, že věhlas Františkovy osobnosti byl nakonec takový, že neměl jen mužské následovníky (mnoho větví františkánů, Menších bratří aj.), ale uspěl se svými požadavky i u žen. A tak trochu v jeho stínu působila i Chiara Offreduccio di Favaroni, vévodská dcerka. Toto jméno už dnes asi nikomu nic neřekne, ale ona se proslavila pod jménem Klára.

Narodila se v Assisi v r. 1194. Otec Favorino Scifi brzy zemřel. Matka Ortolana byla zbožnou křesťankou a díky svým možnostem vykonala celou řadu poutních cest, na které brala i své dcery. Život rodiny pak ovlivňoval především strýc hrabě Monaldo Scifi, který se rozhodl Kláru v 18 letech jejího věku provdat za císařského oficíra. Klára se však pod dojmem učení Františka z Assisi vzepřela, utekla z domova a skrývala se v několika benediktinských kláštřech. Nechala se ostříhat na důkaz svého zaslíbení duchovnímu životu a když byla nakonec otcem a ženichem vypátrána, oba na možný sňatek rezignovali.

Když František získal zchátralý kostel sv. Damiána s přilehlým domem, uvedl tam i Kláru a další sympatizantky. Klára tam založila řád Chudých paní od sv. Damiána, jehož se stala představenou. Řád si pak dlouho říkal damianitky. K damianitkám byly přijaty i sestry Klářiny a její matka. To se psal rok 1215. Pravidla řádu sepsal František, Klára je jenom mírně upravila. Hlavně však trvala na podmínce naprosté chudoby, zákazu vlastnictví čehokoliv, a to nejen z hlediska osobního, ale i z hlediska celého řádu. Asi nepřekvapí, že papežové té doby měli s takto pojatými pravidly dost potíží. Bylo to sice biblicky správné, ale realita už byla jiná. Nedivme se, od dob Kristových už uplynulo dlouhých 1200 let - představme si, že by nám někdo vnucoval životní pravidla z doby prvních Přemyslovců. Jenže křesťanství přece jenom stojí na neměnných principech Nového zákona, a tak pravidla řádu nakonec po částech a „přískoky“ schvalovali postupně tři papežové – Inocenc III., Řehoř IX. a krátce před Klářinou smrtí definitivně Inocenc IV.

Klára zemřela v roce 1253, ale byla dlouho, více než dvacet let těžce nemocná. Zprvu byla uložena v kostele sv. Jiří po boku sv. Františka (ten zemřel v r. 1226). Už dva roky po její smrti ji další papež, Alexandr IV., prohlásil za svatou. Za několik málo let na to, v r. 1260, byly její ostatky přeneseny do nové baziliky v Assisi, nesoucí její jméno, kde byla uložena na dlouhých 600 let pod hlavní oltář. Pak její ostatky dostaly novou schránku, tvrdí se, že byly prakticky nedotčeny časem, a uloženy v téže bazilice do krypty, v níž spočívají dodnes.

Na rozdíl od dnešních „maturantek“ nebyla Klára nikterak negramotná, vynikala moudrostí i osobní odvahou. Traduje se zřejmě právem, že před jejím zjevením se od útoku na Assisi odvrátily oddíly mohamedánů najatých křesťanským císařem v letech císařsko-papežských třenic. Papežové si občas díky její moudrosti vyžádali její názor. Dochovaly se i čtyři její dopisy z korespondence, kterou vedla s Anežkou Přemyslovnou, sestrou českého krále Václava I., která si na svatořečení ovšem musela počkat několik století. Anežka pak založila pod vlivem Kláry z Assisi v Praze klášter sv. Františka, ale to už je jiný příběh.

Zbývá jen dodat, že původní název řádu „damianitek“ nahradil papež v r. 1263 názvem „klarisky“. A protože jedna legenda praví, že krátce před smrtí, o Vánocích 1252, zúčastnila se Klára bohoslužby v chrámu sv. Jiří, ač v téže chvíli byla upoutána na lůžko v domě sv. Damiána, vyřešil tento poněkud logický rozpor, či chcete-li zázrak, papež Pavel VI. tak, že ji v roce 1968 prohlásil za univerzální patronku televize. K poznávacím atributům sv. Kláry pak patří mj. monstrance, kniha řehole či bílá lilie.

